

Quum Patrocinium Tuum inter ea merito numerem, quae maximi a me facienda sunt, mearum esse partium duco, summam minimum TIBI, Patrone prae ceteris venerande indicare, qua ratione in Anglia in litterarum studiis proficere fudeam.

Ab illo tempore, quo Londini egi, prima mea cura fuit Anglicanum sermonem mihi reddere magis familiarem, quo non solum eum intelligere, sed et loqui commode queam. Quod si enim anglice loquendi facultas me destitueret, praecipuae dignationis in Anglia viros conuenire non possem. Ad quos tamen proxima D. GERESIO Socio Regiae Societatis mihi nunc patebit, ad ^{anglico sermone} quos ex quo cogitata mea, licet non commode, ita tamen ut intelligi queam, ^{expressere} didici.

Magnus hic Londini est eruditorum virorum numerus, praesertim hoc hiberno tempore, quo omnes Episcopi Londini agant. In ip. D. WILLIAM WAKE, Archiepiscopus Cantuariensis, EDMUNDUS GIBSON, Episcopus Londinensis, D. EDWARD CHANDLER, Episcopus Durhamesis, D. BENJAMIN HOADKEY, Episcopus Salisberiensis, et NICOLAUS Episcopus St. David, quem proxime praeterito Solis die e cathedra sacra verba facientem audiui, prae ceteris eruditionis famam consequuti sunt. Praeter illos HANS SLOANE Praefes Societatis Regiae, WHISTHONUS, D. MANGEY, GEORGIUS SACE, D. WATERLAND, Dr. des MAIZEAUX, Dr. WICKINS etc: inter praecipuos eruditos numerantur. Neque desunt inter Presbyterianos, qui cum Anglicanae Ecclesiae addictis viris de palma eruditionis possunt contendere. In quibus quidem SAMUEL CHANDLER, IO. WATTS, DAN. NEALE et IO. FORD eminent. Sigillatim SAMUEL CHANDLER edito libro, cuius index: Vindication of the Christian religion, non solum Presbyterianorum, sed et Episcopatum, quos vocant, atque ipsius Archiepiscopi Cantuariensis talis plausus, qui data ad CHANDLERUM epistola, eum ^{de} edita Religionis Christianae defensione solida atque erudita gratulatur est.

Quemadmodum eruditorum virorum, sic etiam librorum alicuius ponderis hic est copia. In quibus evolvendis non exiguam impendo operam. Inter recentiores libros ^{multi} D. Matth. TINBACII, ante aliquot menses vita defuncti, scripto: Christianity as old as the Creation sunt oppositi. Utique haec scripta licet digna mihi videantur, propterea quod negari nequit, TINBACIUM maiori acumine ingenii religionis Christianae veritatem impugnasse, quam TOLANDUS, COLLINUS et ineptus plane WOOLSTONUS, refutatione vix dignus. Nimica tamen sunt elogia, quae in TINBACIUM consentiunt eius principii addicti. Existimo enim utique TINBACIUM refutari posse, et refutatum iam satis esse a IO. CONYBEARE, qui eruditissimum scriptum edidit iam tertium recensum: A Defence of Revealed

religion against the Exceptions of a late Writer, in his Book, intituled: Christianity as old as the Creation. Hic liber uti solide est scriptus, sic auctori dignitatem Decani Collegii Christi, et 1000 Pounds annuos redditus promeruit. Debetur enim haec Anglis gloria, quod solidae eruditionis gloria florentes praemij carere non permittant.

TINDACIUS amicum suum BUDSECIUM haeridem manium M^{se}. suorum et 2000 libr. fecit. Quam TINDACII liberalitatem ut grato animo agnoscat: BUDSECIUS, omnem impendit operam; At TINDACIO eruditionis et pietatis famam conciliat. Ex consilio non solum is numerum aurorum et argenteorum constituit praemium, qui ante VII diem Februarii anni MDCCCXXXIV TINDACII laudes optimis epigrammatibus vel anglicis vel latinis celebrabant; verum etiam TINDACII imaginem haud ita pridem in aesp. incidi & curavi! Ambigua autem sunt verba: HEU! PRISCA FIDES, TINDACII imagini subscripta. Neque enim solum TINDACII amici, sed et eius adversarii ea in rem suam possunt vertere. Non defuit e TINDACII amicis, qui et Inscriptiones, et imagines suppeditavit, quibus numi in honorem TINDACII candelae possint exornari. In epistolas enim ad auctores clarissimi cuiusdam; quid the Bee vocatur, aliquis qui nomen suum literis initialibus D. C. tantum indicavit; I desire, inquit, leave to propose to you the following Devise for your Medals: On the Face of them. I would have the Doctor in the Habit of a Graecian Philosopher, with his own Works in his Hand, and treading an Hydra under his Feet. The Number and Malice of this great Man's Enemies may, I think, be properly enough represented by that many-headed Monster. Over our Philosopher's Head I would have the Sun placed in its meridian Glory with this Inscription, Pellendis nubibus. Under our Philosopher I would have his Name with these Words, Ab normis sapiens. I take these three Latin Words to be a true Definition of Free-thinking, and of those noble Minds who by the Force of Reason, have been able to fling out off the Chains and Shackles of Prejudice and Education. On the Reverse of your Medals, I would have a Sepulchral Monument, rising up into a Pyramid, wreathed with Laurel; an Urn at the Top, with a Flame ascending out of it; at the Bottom a Roman Camp, and under it the Word Immortalitati. On one Side of it I would have the Setting Sun (whose Discus always appears largest when it approaches the Horizon) The Sky about it clear and serene, with this Inscription, because praeterea, alluding to the Doctor's Behaviour in his last Sickness, which I may own to you, I want Words to express my Admiration of: I really think that this great Man is fallen like Sampson; and has given his Enemies a more fatal Blow by his Manner of Dying, than by all his Writings before. Round the Rim of your Medals there may be this Inscription. Sola mihi redolet PATRIA, since nothing is more certain, than that the Doctor's chief Aim was to serve his COUNTRY.

Quae hic de moriente TINDALIO dicuntur, procul dubio nimia sunt. Omnia quae de eius morte referri possunt sunt sequentia: TINDALIVS gravissimos dolores in ultimo morbo suo patienter tulit, — ad ultimum usque vitae terminum usu facultatum animi gaudens est — ante obitum suum professus est, se prope diem oportere mori, sibi autem de futuro suo statu non satis curare — quinque dies ante mortem ad ROBERTUM WALKERUM dedit litteras, quibus eum rogavit, velit suis ultimis, quo vixit, anni redditus haereditibus suis solvere, neque amplius BOSGECII esse inimicus. Sane TINDALIVS non primus est, qui dolores in morbo patienter tulit, et memini me saepius audivisse homines ad ultimum usque vitae terminum plexum animi facultatum retinuisse usum, qui tamen propterea neque inter sanctos neque inter philosophos sunt relati. Illud fateor singulare est, quod BOSGECIVM haeredem multorum numerorum constituerit. Quod quidem procul dubio ad reliquas TINDALII laudes non parum contulit. BOSGECIVS et alteram partem libri Tindaliani: Christianity as old as the Creation sub initium proximi anni publici iuris faciet, et alia TINDALII scripta politica et philosophica nondum edita typis imprimi curabit.

Libros, quibus antiquitates ecclesiasticae illuminantur, praeter BINGHAMII eiusque Epitomatorum scripta multos hic non reperio. Inter paucos autem, qui huc pertinent mihi perplacuit GEORGIJ SAE interpretatio Anglicana Alcorani, cuius index: The Koran commonly called the Alcoran of Mahometh translated into English. Doctissimus interpres ipse in Turcia sermonem didicit Arabicum, et ibidem multas collegit observationes, quibus in hac ipsa interpretatione non sine fructu usus est. Praecipue autem dissertationes huius interpretationi praemissae, eidem singulare conciliant decus. In iis enim omnis de origine Mahomedismi historia egregie illustratur. Memini, Vir illustri, TIBI animum esse idem hoc argumentum in altero Tomo Commentariorum Tuorum de rebus germanicis persequi, et propterea iam id agebam, ut ex dissertatione SAELII quaedam exciperem TECUM observantissime communicanda. Ex quo autem e LEXIARDO intellexi, se iam ante meum SAEII interpretationem Alcorani Lipsiam ad ARNOBIVM mississe, non dubito, quin malis ipse hoc scriptum custodire, quam meis excerptis uti. Idem LEXIARDO mihi retulit, se in interpretandis anglico sermone Commentarij Tuis de rebus Germanicis sedulum esse, neque dubitare, quin ante festos dies Paschales possit anglicana eorum versio publicae luci exponi. Nondum singularischedula inuitavit eruditos, ut subscribendo, quod vocant, hanc ipsam interpretationem sibi comparant, et tamen iam multi praecipue dignationis viri se subscripturos LEXIARDO significarunt. Non sine ratione igitur iudicat LEXIARDOVS interpretationem Commentariorum Tuorum anglicanam non posse non magnum plausum ferre Anglorum.

De Göttingensi Academia non habeo quae referam. Non desunt, qui existimant Regem Angliae iam missa vel fecisse vel facturum de condenda Göttingae Academia consilia, et qui tunc Regi haec ipsa consilia etiamnum curae esse vidique, nihil aliud de iis referunt, quam quae iam in Germania audiri, et in litteris meis ad TE Vir summi, Ki — — — — —

Sub initium proximi anni et Oxonium et Cantabrigiam B. c. D. petam, atque
id agam sedulo, ut neque Londini, neque Oxoni, neque Cantabrigiae tempus
inutiliter collocaſſe videar. De itinere Sanico conſilia iam plane miſſa
ſea. Neque enim ſolum iter maritimum reformido, verum etiam intelligo
res meas non permittere, ut huius itineris, ex quo ſoſſetan exiguus in me re-
dundabit fructus, numos impendam.

Quod reliquum eſt, me Tuo Patrocinio, quod omnibus votis expeto, obſer-
vantiffime commendo, atque etiam atque etiam rogo, velis, quando Tiſſiam
rediero, me eodem Patrocinio benigniffime excipere, quo me illo tempore, quo
Tiſſiae fui, benigniffime dignatus eſt.

Londoni die 20 Nov. Vir illuſtris et celeberrime,
1 Decembr. Patrone iſigniter honorande,

1733.

Generoſ. S. KEVENTOVIO me obſervant. commendo.
Properantius hanc litteras ſcripi, quod vitio mihi, Vir ſumme
non verber. Proximo enim Soli die loco S. GERDESII eſt.
Theatra ſacra mihi verba ſunt facienda.

obſervantiſſimus obſequioſiſſi-
mus que
Christianus Kortholtus.

a Monsieur
Monsieur de Mascou,
Conſeiller de la Cour
de S. Maj. le Roi de Pologne
et l'Electeur de Saxe p.

a
Leipzic.